

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

9. De feriis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

§ (57) §
TITULUS IX.

De feriis.

Q. 1. *Quid sint feriae & quotuplices?* *Resp.* ad
1. Feriæ (vel dies feriatæ, festi, nefasti)
hic sunt dies sive tempora, quibus jus non dicitur,
sive quibus à negotiis forensibus & actibus judi-
cialibus vacatur. *L. 5. & 6. ff. h. t.* olim feriæ ap-
pellabantur etiam *justitium*, quòd jus staret, nec
progredereetur. Differt hic titulus à priori, secun-
dum omnes.

Resp. 2. Aliæ sunt feriæ *solennes* vel *Ordinaria*,
quæ certo jure Ss. Canonum & Legum constitu-
tæ statis temporibus quot annis recurringunt; aliæ
extraordinaria seu *repentina*, quæ non certa & sta-
bili lege sed propter extraordinarium quendam
eventum Principe dantur, v. g. ob insignem victo-
riam, nativitatem Principis, grassantem luem &c.
Utræque dividuntur in *Sacras*, id est, in cultum
Dei & venerationem sanctorum institutas *c. fin.*
h. t. L. 7. C. eod. & in *profanas*, quæ hominum
gratiâ, ob illorum scilicet necessitatem vel utilitatem
sunt institutæ, ut feriæ messis, vindemiæ; quæ
non solis rusticis & ruri laborantibus, sed etiam
militibus, Clericis, studiosis &c. profunt, arg.
L. 1. ff. h. t. cujus verba sunt generalia.

Q. 2. *Quis possit indicare ferias?* *Resp. 1.* *Sacras*
potest tantum Magistratus Ecclesiasticus, scilicet
Papa pro universali Ecclesia, Episcopus pro sua

D §

diocæ-

diocesi instituire. *c. 10. de Constit. c. fin. de reb. Eccles. alien.* Constit. Innoc. X. *Cum nuper.* edit. 1657. Ratio, quia potestas instituendi ferias sacras est spiritualis, Laicis non competens.

Resp. 2. Extra dubium est, *profanas* institui posse à Magistratu Laico, per se tamen à solo Magistratu supremo. *L. 4. C. h. t.*

Resp. 3. An consuetudine possint introduci feriarum sacrarum, vel abrogari, colligendum ex dictis ad *Tit. de consuetud.*

Q. 3. Quando incipiant feria, & an partes eis possint renuntiare? Resp. ad 1. Quoad publicam divinorum officiorum celebrationem festa dies incipit à vesperà diei præcedentis, & durat ad vesperam sequentis; quoad vacationem ab operibus & actibus prohibitis ex consuetudine à medio noctis ad medium noctis. A Ictis dicitur hoc spatium dies *civilis L. 8. ff. h. t.* quia originaliter hæc determinatio est à Jure Civili & spatium, quo sol est supra horizontem, dies *naturalis*, quia ejus causa est naturalis? ab Astronomis autem dies *artificialis*. In dubio nomine diei venit civilis, utpote vulgaris & communis, nisi fortè subjecta materia aliud suadeat. Quoad ferias *messium & vindemiarum* consuetudo locorum attendenda; cum tamen feriarum hæ non ubique incidant in idem tempus, locus judicis, sive in quo agitur iudicium, attenditur. *Abb. in c. fin. h. t. Pirh. h. t. n. 24. in fin. ferias nuptiarum indixit Trid. Sess. 24. c. de re-form. matr.*

Resp.

Resp. ad 2. Feriis *Sacris* renuntiare non possunt partes. *c. ult. h. t.* nec *repentinis ob causam publicam*, quia uti *sacræ*, ita & hæc magis publicum, quàm partium favorem spectant: possunt tamen feriis *rusticis c. fin. cit.* & arg. ex ratione opposita.

Q. 4. An & quæ jurisdictio exerceri possit diebus festis? Resp. 1. Validè & licitè exerceri possunt actus jurisdictionis *voluntariæ* feriis tam profanis, quàm *sacris*. *L. 3. ff. h. t. & arg. c. ult. eod.* adeoque rectè fit his diebus emancipatio, manumissio servorum, designatio, excusatio, amotio tutorum, constitutio alimentorum, concessio *venia ætatis*, celebratio contractuum, creatio Magistratum, concessio privilegiorum, dispensationum, indulgentiarum, &c.

Resp. 2. Actus jurisdictionis *contentiosæ*, qui cum strepitu judiciali exercentur, tam feriis profanis, quàm *sacris* utroque jure non tantùm sunt prohibiti. *c. fin. h. t. L. 1. & 6. ff. L. 2. & 7. C. eod.* sed etiam ipso jure invalidi. *L. 2. C. h. t. c. ult. eod.* nisi feriis profanis partes renuntiârint, & nisi sint causæ *summaria*, quas in feriis profanis tractare permittit *L. miles. §. 6. ff. ad L. Jul. de adult.* & nisi in feriis *sacris* *urgens necessitas vel pietas* suadeat, uti habet *c. ult. h. t.* Vide Pichler, qui *h. n. 6.* allegat actus específicos titulo necessitatis vel pietatis licitos exerceri.

Resp. 3. Actus certò irriti, si fiant in feriis, extra casus prædictos sunt *citatio*, prout complectitur *mandatum de Reo citando à judice datum*

tum

rum pro tribunali sedente, vel quæ fit per manuum injectionem, vel quâ Reus *expresse* vocatur ad diem feriatam. *Juramentum judiciale: jurata testium depositio & receptio. Sententia pronuntiatio,* quæ supponit causæ cognitionem: *sententia publicatio vel ad pœnam condemnatio, aut executio.* sive hæc fiant à judice, sive ab Arbitro *L. 7. C. b. 1.* Deinde *actus probabilis* irriti sunt, offerre libellum judici tantum: dare mandatum de Reo citando, si non detur à judice pro tribunali sedente: executio citationis per Apparitorem &c. Quia talia licet non sint actus judiciales strictè loquendo, fieri tamen non solent sine cognitione & strepitu judiciali.

TITULUS X.

De Ordine cognitionum.

Q. 1. *Quid veniat hic nomine Ordinis cognitionum?* *Resp.* Cum Reus post *L. C.* juramentum calumniæ, dilationes &c. solebat subinde vicissim aliquam quæstionem, antequam petitioni Actoris respondeat, proponere, præsertim per modum exceptionis, adeoque plures veniant in idem judicium quæstiones, agitur hic de *Ordine cognitionum* seu *judiciorum*, qui aliud non est, quam Ordo servandus à judice in cognitione plurium quæstionum, quæ in eodem judicio concurrunt inter easdem personas. Differt à *Tit. 4. de mutuis petit.* quia ibi principaliter